

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, — 2
Vidéken " 6 K, " 4 K, 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Erők egyesítése.

Aki figyelemmel kíséri ennek a hónapok óta tartó válságnak fordulatait és rejtett célzatait, azonnal észrevehette azt a láthatatlan és mégis jelenvaló hatalmi tényezőt, amelynek nevét nem tudjuk, utjait nem ismerjük, de amely minden alkalommal és minden pillanatban az útjába állt a magyar politikai érdekek képviselőinek. Röviden Bécsnek, bécsi köröknek, kamarilának és isten tudja, mi mindennek szoktuk ezt az ismeretlen nevű és ismeretlen hatáskörű tényezőt nevezni. Tudni azonban tudtuk mindig, hogy onnan irányítják mindazokat a mozgalmakat, amelyek egyrészt meggátolni igyekeznek a nemzeti szempontokat követő magyar politika céljait, másrészt pedig erélyes ellenállásra, a magyarok letiprására, a bemaszírozás elrendelésére serkentik az osztrák politikát.

A magyar politikai pártok és politikusok nem mindig tisztán elvi alapon folyó mérkőzésénél is nagyobb hatással jelentkezett ennek

a velünk szembeszálló hatalomnak az akciója. Eszre kellett venni mindenkinek: mennyivel erősebb, hatalmasabb volt ez a befolyás az összes magyar érdekekkel szemben és hogy mily biztosan diadal-maskodott mindig bármely magyar részről képviselt állásponttal szemben. Nem lehetett elmellőzni azt a szomorú tény, hogy iszonyu fölényvel érvényesülnek a mi ellenfeleink és hogy a Bécsben székelő ellenszenv milyen hatalmas erő a mi nemzeti irányu törekvéseink ellenében.

Csak egy ilyen hatalmas erő jelenvalósága idézhette elő azt a megalázó állapotot, hogy hónapok óta nincs parlamenti és politikai nyugalma Magyarországnak. Hogy hónapok óta nincs végleges kormányunk. Husz millió ember alkotta országgal csak így járathatják a bolondját immár egy esztendő óta és egy esküvel biztosított alkotmány rendelkezéseivel csak azért kacérkodhatnak már ily hosszú idő óta.

Gyöngéknek tartanak bennünket és azt hiszik, itt az idő, hogy egyszer s mindenkorra letörhesse-

nek. Látják a széthuzó pártokat, az egymással küzdő taborokat és joggal következtetik, hogy most végleg megszüntethetik a monarchiában birt politikai befolyásunkat. Elérkezettnek látják az időt, hogy végezzenek velünk, hogy „bemaszírozzanak” ide és hogy leszámoljanak velünk. Ezért érvényesítik minden befolyásukat, hatalmukat és ezért gátolnak meg minden olyan kibontakozást, amely a magyar érdekeknek javára válhatnék.

A mi politikai pártjaink nem veszik észre ezt a szervezeten ellenünk vonuló hatalmi befolyást és sajnos, nem tulajdonítanak neki megfelelő súlyt és jelentőséget. Pedig észre kellene venniök, hogy többé nem arról van szó, hogy kapunk-e engedményt a századnyelv dolgában, kapunk-e jogot a bankszabadalom ügyében teendő nyilatkozatra, vagy kapunk-e más egyéb, a nemzet életére, fennmaradására és buldogulására egyáltalán nem nagyfontosságú koncessziót, hanem arról van szó, hogy egyetemes nemzeti életünk, alkotmányos önállóságunk és a monarchiában elfoglalt pozícióink ellen

Legszebb férfi kalapok Feketénél.

Emlék.

Harmadszori kopogtatásra, Xavier de Tresmes végre ajtót nyitott. Azt hitte, egyik hitelezőjét látja majd belépni, de ámulatára egy kifogástalanul öltözött gentlemán állt előtte. Szinte szégyelte bevezetni szegényes szobájába.

Az idegen bemutatkozott:

— Baró Friedberg vagyok. E név ismeretlen ön előtt, ugy-e bár?

— Valóban... nem emlékszem... de én oly sok embert ismertem...

— Én is nehezen akadtam önmagára. Egy hirt kell közölnöm önnek. Mme. de Tresmes, az ön neje, rövid idő előtt meghalt.

Xavier de Tresmes felugrott:

— A feleségem? Meghalt?

De csakhamar visszanyerte nyugalmát s közömbös udvariassággal folytatta:

— Oly régen nem láttuk egymást, hogy már el is feledtem a létezését.

A báró fagyosan felel:

— Elhiszem. De néha kár elfeledni, hogy a törvény előtt még mindig házasság vagyunk.

— Talán igaza van — szól kis tündés után Xavier de Tresmes. — De ön bi-

zonyára nem egyszerűen azért kerestem föl, hogy özvegyességemet hírül adja. Beszéljen kérem. Ő, ugy látszik, barátja volt az elhunytnak. Talán a legjobb barátja?... Nos, beszéljen... Biztosítom, ma sem tudom, miért nem öltöztették válásunkat törvényes formába. Talán a hivatalos formáktól iróztunk. Pedig okosabb lett volna...

— Bizonyára. Én mme. de Tresmes Bécsben ismertem meg, ahol egy igen előkelő családban nevelőnői állást foglalt el. Feleségül akartam venni, de őt némas érzései visszatartották attól, hogy tradicionális előítéletekkel telt gőgös családjába lépjen. Megelégedett azzal, hogy a szeretőmmé legyen...

— Tudom, — szakítá félbe de Tresmes — hogy rossz férj voltam. S tudom, hogy bizarr ötleteim, talán büneim döntöttek anyagi pusztulásba és üldözték el a feleségemet tőlem. De a nevére még büske vagyok s mi tetten kissé ferde helyzetben állunk szemkötve egymással... Mit kér, vagy mit kíván tőlem?

A báró arcán mintha megvető mosoly suhant volna át.

— Igen egyszerű a dolog. Mme. de Tresmes-el való viszonyunkból egy gyer-

mek született, a ki az ön nevét viseli. Azt óhajtom — ugy. mint a megboldogult is — hogy e gyermeket ne tagadja meg...

— Hogyan! Hát tudtomon kívül apa vagyok?

— Mondtam, hogy néha helytelen elfelejteni házas voltunkat.

— No, végre is, — a gyermek törvénytelen s ezt ugyancsak könnyen bebizonyíthatom.

— Azt kérem éppen, hogy ezt ne tegye. Azt akarom, hogy a fiu — mert fiu — boldog legyen. Emlét fővel foglalhassa el helyét a társadalomban, az ön nevét viselve, nem pedig a törvénytelen bélégeivel homlokán. Ismerje el magának. Ezzel szemben az ön kezébe teszem le a teljes haszonélvezeti joggal a vagyont, a melyet a fiunak szántam.

M. de Tresmes elpirult, elsápadt. Ugy érezte, mintha pofonütötték volna:

— Ez lehetetlen... nem tehetem — dadogá.

A báró súlyos csekket tartott elébe:

— Nos?

M. de Tresmes szomorúan tekintett körül szegényes szobájában. Egy csapásra vége a nyomornak, gazdaggá válhat... Eh!

Legszebben mos és vasal Feuerstein Mór
„Első debreceni mosó intézete” Piac-utca 63. Alapított 1888 évben.

folyik olyan szervezett és minde-
nütt jelenvaló akció, amelylyel
szemben nekünk is hasonló szer-
vezettséggel és hasonló erővel kel-
lene felvonulnunk.

Ez tulajdonképpen a most meg-
oldandó probléma lényege. Meg-
kellene értenünk, hogy most első-
sorban arra volna szükség, hogy
az ellenünk jelentkező hatalmiténye-
zőket, a trónörökös nevével taka-
ródzó politika befolyását megsem-
misithessük. Hogy ne álljunk or-
szág-világ előtt olyan erőtlén sze-
gényiségben, olyan ellenállásra kép-
telen tehetetlenségben, amely vég-
leg megfoszthat bennünket attól az
elismeréstől, hogy vagyunk vala-
kik. Hanem, hogy megmutathassuk,
hogy tényleg vagyunk valakik,
hogy alkotmányos életünk folya-
mát oly könnyen senki sem sem-
misítheti meg és főleg, hogy a
Gross-Oesterreich heroldjai még a
trónörökös patronátusa alatt sem
képesek meggátolni a mi nem-
zeti függetlenségünk életfolya-
matát.

A nemzeti erők egyesítésére
volna tehát szükség. Gyors meg-
egyeződés a királylyal és aztán az
erők egyesítő szervezésére, hogy a
folyton ellenünk agyarkodó befo-
lyást végleg meghiusithassuk. Nem
licitációra, nem a nemzeti követel-
ések felfokozására van szükség,
hanem arra, hogy a gyöngeségünk
felett való diadalmaskodás öröme-
ben ellenfeleink ne gyönyörköd-
hessenek.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az állami és ref. tanítók. A debre-
ceni ref. tanítók régen küzdenek már a
fizetésrendezésért, de a dolog a presbyterium
halogatásán megakadt, úgy, hogy manap-
ság a falun is jobb fizetésük van az állami
tanítóknak, mint nekik. Mint értesülünk, a

tanítók az állami tanítók fizetésének meg-
felelő díjazást és 200—200 korona pótléket
kérnek csupán. Az ügyet ma tárgyalja az
egyháztanács.

Az egyháztanács gyűlése. A ref.
egyház presbitériuma ma, pénteken dél-
után 4 órakor tart ülést.

Az egyházi számvevői állás. A deb-
receni ref. egyház újraszervezi a számvevői
hivatalát és a számvevői állást, még pedig
a mostani fizetés leszállításával.

A válság.

Khuen-Héderváry és Lukács.

Már nyilatkoznak.

Khuen-Héderváry grófnak és Lukács
Lászlónak a királyhoz való meghívása
bombaként hatott az egész magyar politikai
világban. Senki se tudott róla és most, hogy
a dolog nyilvánvalóvá lett, senki se tudja,
hogy mi a célja a két államférfi meghívá-
sának. Mindenki csak találgat és a kormány
tagjai is úgy nyilatkoznak, hogy sejtelmünk
sincsen a király szándékairól. A kormány
lapjai hangsúlyozzák, hogy a meghívás nem
a Wekerle javaslatára történt.

Itt tehát a király spontán tényével
állunk szemben.

Beavatott politikusok azt állítják, hogy
a király rövidesen új kormányt akar ki-
nevezni, hogy egyes beállható komplikációk-
nak elejét vegyék. Ugyanis január elsejére
életbe akarják léptetni a román kereske-
delmi szerződést, amire a mostani lemond-
ott kormány nem akart vállalkozni. A
korona továbbá el akarja kerülni azt is,
hogy a képviselőházban az indennitét le-
szavazzák és egy olyan határozatot fogadjá-
nak el, mely a kormánynak megtiltja a
közös és más kiadásokról való gondos-
kodást.

Az egész helyzetet a Kossuth-pártnak
az a határozata borította fel, hogy az in-
dennitét nem szavazza meg. Ezt, úgy
látszik, Bécsben már tegnap délután tudták
és erre következett Khuen-Héderváry és
Lukács meghívása.

Mig egyesek azt hiszik, hogy parla-
menten kívüli kabinet alakításáról van szó,
addig a jobban értesültek tudni vélik, hogy

a Lukács—Justh-féle kombináció nyomul
előtérbe az általános, egyenlő választójog
programjával. Lukács ezenkívül egy dek-
larációt hozna az önálló bank dolgában.
Tudvalevőleg Khuen Héderváry Károly gróf
is az általános, egyenlő választójog híve.

Egy újságtudósítónak volt alkalmá teg-
nap este beszélgetni Lukács Lászlóval és
Héderváry Károly gróffal.

— Éppen most tudatták velem telefo-
non — mondta Lukács — hogy 6 felsége
engem, a kabinetiroda utján, táviratilag
péntekre magához rendelt kihallgatásra.
Ezen meghívásból még koránt sem lehet
arra következtetni, hogy a kihallgatás
esetleges kabinetalakítási megbízás céljából
fog történni. Annál is kevésbé, mert hiszen
6 felsége éppen most utasította a jelenlegi
kabinetet az indennitás betérjesztésére. A
király további szándékairól pedig még hal-
vány sejtelmem sincsen. A kihallgatáson
fokok tehát a király kívánságairól tudomást
szerezni.

Héderváry gróf a következőleg nyilat-
kozott:

— Éppen most, délután fél 4 órakor
vettem kézhez a kabinetiroda meghívását a
pénteki királyi kihallgatásra. Hogy ez reám
nézve mennyire meglepetésszerűen jött, azt
legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy
tegnap még értesítettem a Nemzeti Társas-
kört, hogy a pénteki társasvacsorán részt
fogok venni. A meghívás folytán pedig
egyenesen Bécsbe utazom. A kihallgatás
céljáról és okairól fogalmam sincsen. Az
én állásponantomat 6 felsége jól ismeri. Nem
változott semmiben most sem. Az én véle-
ményem szerint a kibontakozást csak a
többségi pártokkal lehet keresztülvinni. Én
biztam is abban, hogy az új Wekerle kab-
inet már teljesen kész. Nagyon természetes,
hogy én Lukács Lászlóval összekötöttségbe
lépek és ki fogom tudakolni az 6 felfogását
is. Evégből holnap Bécsben fogunk talál-
kozni. Egyelőre semmit sem mondhatok a
helyzet jövő alakulásáról. Később pedig
mindenről értesülni fognak.

TÁRSAS ÉLET.

Bánffy Dezső és az ügyvéd. — Kilenkor költsön.

Egy országgyűlési képviselőtől hal-
lottuk a következő apróságot Bánffy
Dezsőről.

Egy izben Deák Albert dr. ügyvéd volt
nála, hogy valamilyen szerződést vigyen el
tőle. Bánffy nem emlékezett már rá, hová
tette az iratot s elkezdte keresni. Felfor-
gatta az összes szekrényeket, az íróasztal
fiókjait, legalább félórát kutatott, amíg végül
egy fiók mélyén megtalálta.

Megkönnyebbülten adta át a szerződést
az ügyvédnek és így szólt:

— Na nézze, kedves doktor, mért van az,
ha az ember valamit keres, mindig utoljára
találja meg?

Mire Deák Albert így felelt:

— Azért van, mert aztán tovább
nem keresi.

Egy fiatal piktor mesélte el a Japán
kávéházban.

— Tegnap este későn érkeztem haza.
A háziasszonyom már aludt. Minthogy reg-
gel 9-kor egy bírói tárgyaláson, mint alpe-
resnek, kellett jelen lennem, cédulát ragasz-
tottam ki az ajtóra. A cédulára ráírtam
9-kor költsön!

Nyugodtan aludtam el. Amikor fel-
ébredtem, nagyon gyanus volt, az ablak-
redőnyökön beszűrődött a világosság. Ijed-
ten ugrok ki az ágyból, megnézem az órát
és látom, hogy déli 12 óra. Ebben a pillan-
tatban bekopog a háziasszonyom, aztán
bejön a szobába.

Rákiáltottam:

Mégis csak az arany csengése a legszebb
muzsika a világon...

— Elfogadom, — mondá halkán, szem-
esütve.

— Számítottam reá, — felelt egysze-
rűen a báró.

Néhány írást aláírtak s a dolog el volt
intézve.

Xavier de Tresmes a fölötti örömeiben,
hogy gazdag lett, elfeledte apa voltát.

Egy levél emlékeztette reá. Friedberg
báró írta s Ausztriából jött.

— Különböleg okok kényszerítettek ez
önkéntes száműzésre. Menjen el és láto-
gassa meg a fiát, akit Bécs környékén X.
helyen nevelnek. Öröme telik majd benne,
hiszen annyi ez, mintha a megboldogulttal
békülne ki. A gyermek bölcsőjében egy
levél feküdt az ön számára, amelyet halála
előtt a hitvese írt önnek...

Me de Tresmes végre rászánta magát
az utra. Végre is kíváncsi volt megösmerni
nevének örökösét.

Megérkezve, a jelzett helyre sietett. A
ház már kívülről sem tetszett. Mi ez? Kór-
ház... vagy lelencház?... Midőn meg-
nevezte magát, egy fehér főkötős apácahoz
utasították, ki biztosította felőle, hogy a

gyermek a leggondosabb ápolásban része-
sül, de hát a természet akaratával nem
lehet küzdeni s Isten könyörületessége vég-
telen.

... Ez a beszéd megrémítette M. de
Tresmes. De a gyermek bölcsője előtt e
rémület undorrá változott... Egy kis
szörnyeteg feküdt előtte... Tökéletesen,
nyomorék, hülye, hydrocephalus, alakatlan,
undorító, visszataszító...

S az apáca egy borítékot nyújtott át,
amelyet sietve tört fel, hogy leplezze irtó-
zatát. A felesége írása volt:

— Örökbe hagyom önre házasságunk
boldogságának e megbosszuló emlékét. Ez
ivadék méltó lesz fentartani a nevet, a
melyre ön olyan büszke. S mindezen felül
kényszerítettem önt arra, hogy pénzt fo-
gadjon el a szeretőmtől. Megfizettesse ma-
gát. Mire e sorokat olvassa, boszom teljes.
Megbűnhődött a sok rosszért, amit velem
szemben elkövetett.

A levél kisiklott meredt ujjai közül.
S a kis szörnyeteg ekkor valamit dűny-
nyögött.

— Hallja, uram! — mosolygott nyá-
jasan az apáca. — Erre az egy szóra mégis
megtaníthaták: — Papa!

Robert Scheffer.

Nagy karácsonyi vásár.

Mindent olcsón de szabott
árak mellett lehet

Karácsonyi ajándékot beszerezni.

ifj. Klein Ignác

női óvat üzletében

Piac-utca 24. Kistemplom. szemben

— Nem olvasta el, amit az ajtóra írtam?
 — Dehogynem! Itt a kilenc korona kölcsön, de meg tessék ám fizetni.
 S ezzel letesz az asztalra kilenc koronát.

VÁRMEGYE

Hajdumegye képviselőválasztól. A vármegye központi választmánya e hó 21-én tart ülést az alispán elnöklése alatt. A hajdunánási, nádudvari és hajduszoboszlói választókerületek jövő évre érvényes névjegyzékét fogják hitelesíteni.

Loógh Béla dr. gyász. Sulyos csapás érte dr. Loógh Béla hajdudorogi megyebizottsági tagot az édes anyja halálával. A jó szívről ösmert urnót tegnap temették el Hajdudorogon. A temetésen a megyei tisztikar képviselőjében *Dávidházy Sándor* tb. főjegyző jelent meg.

Előlépések a vármegyei tisztikarban. Hajdúvármegye tisztikarában több előlépés lesz január 1-én: Nábráczky István főszolgabíró a VII. fizetési osztály második, dr. Nábráczky Béla másodaljegyző a IX. fizetési osztály második, Rózsa Ernő szolgabíró pedig a X. fizetési osztály második fokozatába lép elő, míg Fényes Gyula árvaszéki iktató-kiadó és Orosz Elek írnok 200—200 K korpótléket kap.

Hitelesítő közgyűlés. A szerdán tartott megyegyűlés jegyzőkönyvét tegnap délelőtt 11 órakor hitelesítette a megyei tisztikar a főispán elnöklése alatt.

Megsemmisített megyebizottsági tagság. A közigazgatási bíróság a napokban ítélte el a Hajdunánáson megválasztott Sebestyén L. Miklós rendőrrakapitány megyebizottsági tagsága ügyében és választását megsemmisítette azon az alapon, hogy bizottsági tag nem lehet az, akit haszonvágýból elkövetett vétségért jogerősen elítéltek. Miután Sebestyén L. Miklós választott bizottsági tag volt, a hajdunánási I. kerületben új választás lesz a jövő hónapban.

SZEZON.

Naptár.

- December 18. Szombaton.**
Gazdakör bálja a Bikában. Kezdet: este 9 órakor.
- December 25. Szombaton.**
A debreceni munkás dalegylet dalestélye az Arany Bika disztermében.
- December 31. Pénteken.**
A Kossuth dalkör dalestélye a Bika szálloda disztermében.
- Január 1. Szombaton.**
A Szent Erzsébet egyesület tea délutánja a Royal nagytermében.
- Január 5. Szerdán.**
A Polgári kör táncvigalma a Bika szálloda disztermében.
- Január 8. Szombat.**
Az izr. nőegylet bálja a Bika szálloda disztermében.
- Január 9. Vasárnap.**
Fráter Loránt dalestélye a Bikában. Kezdet: este 8 órakor.
- Január 13. Csütörtökön.**
Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bikában. Kezdet: 8 órakor.

A debreceni kereskedő ifjak társulatának szakmivelő bizottsága által rendezendő szabadelőadáson, e hó 17-ikén, pénteken este 9 órakor, a társulat Piac utca

19. sz. II. emeleti helyiségében dr. Rác Lajos keresk. és iparkamarai s. titkár ur fog előadást tartani: A kirakatról (üzleti és művészi szempontból). Tekintettel arra, hogy az előadás nemcsak az alkalmazottakat, hanem a főnök urakat is érdekelni fogja — minél számosabb megjelenést kér a szakmivelő bizottság.

Tombola-est. A Debreceni Jótékony Nőegylet 1910. január 15-én, az Arany Bika disztermében tombola-estét tart. A választmány a legnagyobb buzgalommal fáradozik a multság sikerén, mely az ideai farsangnak kétségkívül a leglátogatottabb és legérdekesebb multságára lesz. Belépő-jegy 4 K, páholy-jegy 4 K ugy azonban, hogy a páholyba lépők a személyjegyet is tartoznak megváltani. Egy tombola-jegy 50 fillér, melynek ellenében gyönyörű nyreményeket kapnak a nyerők. Ételről-italról Németh András és társa gondoskodnak.

A Bichur Cholim halestélye. A Bichur Cholim kitűnően sikerült halestélyt rendezett a Frohner-szálloda disztermében. Husz évi feannállása alatt sok, sikerült multságára között ez volt a legsikerültebb. Anyagiilag, erkölcsileg egyformán szép eredményt ért el. A terem minden zugában megtelt s a legjobb hangulatban a késő éjfélig együtt maradt a közönség. A siker oroszlánrésze a rendező bizottsági elnöke: Grosz Nagy Ferencé. Nagy szorgalommal készítette elő a multságot, közreműködésre megnyerte a helybeli, orthodox hitk. főkántort: Ragovai Hermant és énekkarát. A zsidó kántorok mestere ősi templomi és modern énekeivel meghódította a jelenlevőket. Különbösen is a nagy zenei képzettséggel bíró kántor és énekkarának működése dicősséggel járt az estélyen. Számos talpraesett pohárköszöntő is hangzott. Kitűnő megnyitó beszédet tartott a rendező bizottság elnöke: Grosz Nagy Ferencé. Beszédét a nagy elismeréssel fogadott kijelentéssel végezte, hogy száz koronás alapítványt tesz a humánus egyület javára. Hasonló sikerrel beszéltek: dr. Révi Nándor, dr. Freund Jenő, dr. Hütter Károly, az egylet orvosa, Muraközy Lázló gyógy-szerész, Emerich Arnold, az egylet érdemes, derék és agilis elnöke és Hoffmann Sándor, aki szintén hatásosan szólalt fel. Befejezésül az egylet legrégebbi közkatonája: Goldberger Dávid beszélt. Ő köszönte meg mindazoknak adományát, akik az egylet fenntartásához a legkisebb fillérrel is hozzájárultak és akik az egylet meghívására megjelentek és az egyület megtisztelték. A multság befejezésül a kántor és énekkara elénekelt a magyar Hymnust, amelyet a jelen voltak felállva együtt énekeltek az énekkarral.

A csütörtöki est.

Elvezetes műsorral.

Rendkívüli élénk érdeklődés mellett, kitűnő műsorral zajlott le tegnap este a csütörtöki felolvasó esték első ciklusának utolsó estélye. A római katolikus gymnasium díszes, nagyterme zsufolásig megtelt, nem maradt egyetlen szék sem üresen, sőt az álló helyeken is ember hátán tolongott, a közönség ünneplés hangulatban volt s a program számok iránt meleg, közvetlen érdeklődést mutatott. A felolvasó este műsora egyébként ezuttal nemcsak változatos, de annak minden száma élvezetes, hangulatot élénkítő s e mellett igen tanulságos volt.

Az ügyesen összeállított műsort a Svetits-intézet kitűnően betanított énekkara nyitotta meg, mely Sztojnovic, „Beteg leány” című műdarabját énekelte el, meglepő precizitással. Főleg a piano részletek

keltettek általános és kedvező feltűnést. A sok dícséretet érdemlő énekszám precíz előadása *Titz József* dr. tanár érdeme, aki kiváló gondot fordított az énekszám előadására.

Majd Mártonfalvy György, a debreceni színház művész karnagya lépett a pódiumra. Rákóczi fantáziát játszott a zongorán. Játékán, kiváló technikáján meglátszott, hogy határozott művésztudás s oly lelkesedést öntött tüzes zongorajátékával a közönségbe, hogy annak befejezése után szünni nem akaró tapsviharral fejezte ki háláját Mártonfalvy György valóban élvezetes játékáért.

Mély tudásra, kiváló ügyességre való felolvasást tartott Schweighoffer János dr. Assisi sz. Ferencről. Elvezetesen szerkesztett tanulmány keretében ismertette a felolvasó Assisi sz. Ferenc munkásságát, önfeláldozó életét, sokoldalúságát. Eleven képekben bizonyította be, hogy Assisi sz. Ferenc volt az első és uttörő szocialista. Az értékes felolvasást lelkes taps követte.

A műsor negyedik számát Magyar ábránd képezte. Schuster Ferenc, Göbler Géza hegedűn és Mártonfalvy György pedig zongorán játszották el, kiváló gondnal, művészi készséggel. Az érdekes zeneszámot a közönség megujrázta.

Ezután Vass Jolánka urleány adta elő *Boruss* Mihálynak élvezetes humorral, a nőemancipációról írott monológját — az értékes irodalmi dolgozat, amely a leányok békóba vert szabadságát humorizálja és az emancipáció aktuális kérdésével hozza kapcsolatba, nagy sikert ért el. Vass Jolánka valóban művészi tökélyvel kreálta az ez alkalomra írt monológot, úgy, hogy amikor előadását befejezte, frappáns tap.vihar hívta újból a lámpák elé.

Majd *Liszt* Ferike, a debreceni szini iskola tehetséges tagja énekelte el a Ripp Van Winkle című operettből a levéláriát, aztán pedig a Két vereb-et. Általános és közvetlen hatást ért el. Tőle még sok szép várhatunk.

Husz Lajos olvasta fel ezután nagy hatással a *Mihalovits* Jenő által írt Karácsonyi történetet. A megkapó kis történet mély hatást tett a közönségre s valóban egyforma dícséret illeti meg a fardadhatatlan és ötletes író, éppúgy a felolvasót.

A csütörtöki este műsorát lelkes tapsviharral fejezte be s a közönség sok jó emlékekkel távozott el a legközelebbi felolvasó estéig.

VÁROSHÁZA.

Debrecen virilis joga. Hajduszovát községben Debrecen nagybirtokos és e révén virilis jog illeti meg. A tanács e jog gyakorlásával a jövő évre dr. Magoss György tisztí főügyézt bízta meg.

Szerződés a vízvezeték tervezőjével. A vízvezetési bizottság tudvalevőleg elkészítette a város és Pazar István mérnök, a vízvezeték és a vízműtelep gépházának tervezője közt kötendő szerződés tervezetét. A tanács a javaslat alapján elhatározta, hogy Pazzárral a szerződést megkötö.

Fizessen rá a város. A közgyűlés a debreceni termény és aruraktár szövetkezetnek utólag köveztvám-mentességet engedélyezett. A szövetkezet kérte a már bevezetett köveztvám visszatérítését. A tanács, miután a köveztvám díj kezelésért a máv. 10 százalékot levon és azt már le is vonta és vissza nem téríti, csupán a befizetett összegek 90 százalékát fizette vissza. A szövetkezet most a befizetett összeget teljesen visszaköveteli, de a tanács elutasította.

Az ideiglenes korcsolyapálya. A tanács elhatározta, hogy a tornaegylet számára az ideiglenes korcsolyapályát elkészíti, miért is utasította a főmérnököt, hogy sürgősen készítse a tervet és költségvetést.

Egy kísérllet által

biztosan megfog győződni, hogy a legjobb es legegyszerűbb férfi-, fiu- és gyermekruhák

Kende

férfi-ruha szabócőgnél kap. atók.

DEBRECZEN, Piac-u. 55. Hungária kávéház mellett.

Olcsó szabott árak.

Kölesönös áthelyezés. A tanács ifju Ozory István tb. kapitányt a belvárosi rendőrkapitányságtól a bünyői osztályhoz, ifju Orosz László rendőrfogalmazót pedig a bünyői osztálytól a belvárosi rendőrkapitánysághoz helyezte át. Az áthelyezés január 1-én fog megtörténni.

Hogy épül föl a siketnéma intézet? A debreceni siketnéma intézet számára a város a Mester utca végén, az állami gyermekmenhely mellett ajándékozott megfelelő területet, amelyre azonban szüksége van az államnak, mert a menhelyet már a jövő évben ki akarja bővíteni. A város most a siketnéma intézet számára a Hatvan utcai állomás mögött, a Turás-kert szegletén jelölt ki megfelelő területet, amelyen most fatelep van. A tanács e határozatról értesíti a siketnémákat gyámolító egyletet, mely már a jövő év tavaszán szintén hozzá akar fogni az építkezéshez.

Bérbeadott házak. A város tudvalevőleg megvásárolta a kölesönös segélyző egylettől a Piac utca 11. és 13. sz. házakat, amelyeket a tanács összesen 9500 koronáért bérbeadott. A két ház így körülbelül 6 százalékos jövedelmez, ami a városi vételeknél ritkaságszámba megy.

Gipészek sztrájkja.

Sztrájkutánya a Margit-fürdő telepen.

Az első békítési kísérlet.

Tegnap délelőtt a cipész munkások egyrésze sztrájkba lépett. A sztrájk a Weinberger és Löwi féle cipőgyárban állott be. A munkások ugyanis béremeléssel állottak elő s közös kivánságukat egyik társuk tolmácsolta a munkaadók előtt.

A munkaadók retorzióval éltek s feleletképen elbocsájtották a szolgálatból a munkások kiküldöttjét. Erre a többi munkás is beszüntette a munkát. A műhelyt valamennyien elhagyták s kivonultak a Margit-fürdő telepre, a melyet sztrájkutányául választottak.

A sztrájkba lépett munkások a munkabeszüntetést nyomban bejelentették a főkapitánysághoz. A főkapitányság a munkások bejelentését tudomásul vette s egyben, mint elsőfokú iparhatóság, azonnal intézkedett a békés kiegyezés iránt.

Az első békítetési kísérlet ma délután 5 órakor lesz az ipartestület tanácstermében.

SZÍNHÁZ

Ma, pénteken, dec. 17-én színi kerül:

Taifun.

Dráma 3 felvonásban.

H E T I M Ū S O R:

Szombaton: Taifun, negyedszer. B) bérl.
Vasárnap délután: Buridán számára, bohózat.
Este: Tilos a csók, operett.

Gyermekelődás. Az igazgatóság, mint minden évben, karácsony előtt való pénteken, 24-ikén, délután 3 órakor, mérsékelt helyárrakkal gyermekelődást tart. Színi kerül „Hüvelyk Matyi“ énekes bohózat.

Tilos a csók. A szombaton színi kerül új operette: „Tilos a csók“ következő kiosztásban kerül színi kerülre:

XII. Balduin, Flamandria királya	—	Horváth.
Henriette, felesége	—	Zilahyné.
Max, a király trombitása	—	Árkosi.
Molly, a kis herceg dadája	—	Szilassi.
Catrina, udvarhölgy	—	Gerő I.
Igazságügyminiszter	—	Ligeti.
Pénzügyminiszter	—	Győre.
Rendőrmiszter	—	Nádor.
Korosmáros a felszemü bagolyhoz	—	Gyöngyi.

Karácsonyi műsor. Az igazgatóság a karácsonyi ünnepekre a következő darabokat tűzte előadásra. Elvált asszony, Vig özvegy, Iglói diákok, Felhő Klári.

Szerencsétlenség a Kossuth utcán.

Egy építkezésnél.

Lezuhant téglarakás.

A Kossuth utcán szerencsétlenség történt tegnap. A 8. számú háznál építkezés folyik, ahol Posta Gábor kőműves súlyosan megsérült s csaknem eszméletlen állapotban szállították lakására.

Posta Gábor az épület egyik pince helyiségében dolgozott. Javában folyt a munka, mikor felette, az emelet magasságban lévő állás egyik deszkája megbillent és a rajta felhalmozott téglarakás lezuhant.

A lezuhanó tégladarabok egyenesen Posta Gáborra hullottak és súlyos, csaknem életveszélyes sebeket ejtettek rajta. Legtöbb téglára a fejét érte, de jutott bőven mellére és karjára is.

A szerencsétlenül járt kőműves sebeit dr. Gáspár Géza orvos kötözte be. Állapota, amennyiben nincs kizárva, hogy agyrázkódást szenvedett, igen súlyos.

UJDONSÁGOK.

* Ifj. Weichinger Károly kitüntetése. Ezelőtt pár évvel ifj. Weichinger Károly Széchenyi utcai kertjében méhészetet rendezett be s azt sikerült oda fejlesztenie, hogy termékei nemcsak első rendűek lettek, hanem a hasonló cikkek között is kiválakká emelkedtek. Weichinger egy nagy mintakollekcióval részt vett a legutóbbi londoni kiállításon is, ahol a jury részére a nagy aranyérmét, a kitüntető okmányt és keresztet ítélte oda. A kiállításon nyert kitüntetését Weichinger tegnap kézhez is kapta.

* Vásár áthelyezés. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Debrecen tvhj. városban az 1910. évben kivételesen az április hó 18.—26-ra eső országos vásár április hó 11.—19-ig, az október hó 3.—11-re eső országos vásár pedig október hó 17.—25-ig tartassék meg.

* A karácsony előtti vasárnap és a kereskedők. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete a vásárló közönség tájékoztatása céljából közlésezi, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében e hó 19-én, mint a karácsony ünnepét megelőző vasárnapon, az ipari és kereskedelmi elárúsítás az egész napon át végezhető és hogy ez okból a kereskedőknek nagy része e vasárnapon üzleteit nyitva fogja tartani. A Fűszer-, Vegyes- és Kiskereskedők Országos Egyesületének ügyvezető igazgatósága ez uton felhívja az érdekelt kereskedők és a nagykereskedők figyelmét arra, hogy a karácsony ünnepét megelőző vasárnapon az ipari és kereskedelmi árusítás egész napon át minden korlátozás nélkül végezhető. Egyszermind közli az egyesület, hogy távirati felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez az erre vonatkozó rendelet hatályának az egész országra való kiterjesztése érdekében.

* Eljegyzés. Grünberger Lajos föld-birtokos Ujfehértőri, eljegyezte Gutmanu Ilonát, dr. Strelinger Győző orvos sógoránóját Debrecenből.

* Menetrend-módosítás a szerencsés-hidasnémeti—kassai vonalon. 1910. évi január hó 1-től kezdve a szerencsés—hidasnémeti—kassai vonalon a jelenleg Szerencséről reggel 4 óra 48 percek induló és Kassára délelőtt 8 óra 35 percek érkező 8812. sz. vegyes vonat Szerencséről reggel 5 óra 20 percek fog indulni és Hidasnémetire délelőtt 8 órakor fog érkezni, hol egyesítve lesz a Hidasnémetiről délelőtt 8 óra 16 percek Kassa felé induló 1514. sz. személyvonattal. Az ellenirányban pedig a jelenleg Hidasnémetiről reggel 5 óra 53 percek induló 8811. sz. vegyes vonat, jelzett időponttól kezdve 57 perccel korábban, azaz reggel 4 óra 56 percek fog indulni és Szerencsére reggel 7 óra 51 percek fog érkezni. A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetések nyújtanak bővebb felvilágosítást. Budapest, 1909. december 13. Az igazgatóság.

* Halálozás. Fájdalmas szívvel tudatjuk, a forrón szeretett édes anyja, nagyanyja és a rokonok nevében, özv. Némethy Józsefné december hó 15-én, éjjel 12 órakor történt elhunytát. Temetése folyó hó 17-én, délután 3 órakor lesz a háznál tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőbe fog örök nyugalomra tételni. Bánatos szívvel meghívjuk rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket. A gyászoló család.

* A debreceni kir. állami fémipari szakiskolán jövő hó 4-én nyílik meg az előkészítő tanfolyam, mely részben a kazánfűtői lokomobil és cséplőgép, stabil gőzgép és részben a dynamó gép és gázmotor kezelői öszi tanfolyamokra készíti elő az érdeklődő hallgatókat. A tanfolyamon heti 12 órában tanítják az ipari számvetést, az ábrázoló mértant és ügyirányt. A tanítás este 7—9 órak között történik. Beiratkozás céljából a szakiskola igazgatóságánál 3 kor. díj lefizetése mellett lehet jelentkezni.

* Az örök szeretet nevében! A siketnémákat gyámolító egyesület lapunk utján a következő felhívással fordul a közönséghez: Mióta a siketnémák megmentésére rendelt intézetüket felállítottuk, azóta így karácsony táján minden évben felemeljük kérő szavunkat, hogy gyámoltjaink számára a jótékony emberbarátok adományából örömet szerezhessünk. Most hetedizben gyújtjuk meg a szent estén karácsonyifánat, hogy köréje gyűjtve 78 tanítványunkat, feledtessük velük a sors mostohaságát. Mert nincs a nap alatt senki, aki a természetben annyira vesztes maradt volna, mint a siketném; és nincs a nap alatt senki, aki a nagy veszteségben a kárpótlásra oly igen nagyra válna szorulva, mint a siketnéma.

Emlékalbumok! Képeslap albumok! Fénykép albumok! Bélyeg albumok! **Bámulatos olcsón kaphatók a Harmathy** antikvariumban Fűv. szkori-u. 14.

asárnap és
Kereskedők
ajánlatát
reskedelem-
ében e hó
ét megelőző
delmi elár-
tő és hogy
gy része e
ja tartani.
kedők Or-
ó igazgató-
elt kereske-
almét arr,
előző vasár-
ni árusítás
ozás nélkül
z egyesület,
rdult a ke-
erre vonat-
sz országra

Lajos föld-
Guttman
s sógora

szerecs-
1910. évi
nes—hidás-
Szere es-
ló és Kas-
kező 8812.
ggel 5 óra
asnémetire
egyesítve
8 óra 16
sz. sze-
pedig a
5 óra 53
vonat, jel-
korábban,
indulni és
rörök fog
nézve a
anak bő-
9. decem-

vel tudat-
nagyanya
ethy Jó-
12 órakor
hó 17-én,
l tartandó
netőbe fog
s szívvél
t és os-

fémipari
k meg az
a kazán-
bil gőzgép
motor ke-
16 az ér-
amon heti
etést, az
A tanítás
iratkozás
ál 3 kor.
zni.

ben! A
lapunk
il a kö-
megmen-
uk, azóta
felemel-
aink szá-
ományai-
tedizben
sonyán-
tványun-
phaságát.
a terem-
na, mint
enki, aki
oly igen
ketnéma.

Felebarátaink! Most, a mikor buzgón igyekszünk örömet szerezni a mieinknak, ne feledkezzünk meg a természet árva teremtséiről, a siketnémákról sem, hiszen minden vallás tanítása szerint testvéreink 6k nekünk s csupán abban különböznek tőlünk, hogy 6k testben és lélekben koldusszegények s a szánalom kenyérét eszik. Édesítsük meg kenyérüket ez egy napon az öröme kedességével s öregítsük a magunk örömét az 6 boldogításukkal. Intézetünk igazgatója (Csapó utca 35. sz. alatt) hálás köszönettel fogad bármily csekély pénzbeli vagy természetben való adományt is, mely a siketnémák karácsonyfájára hozzá érkezik. A siketnémák karácsonyfa-ünnepéjére pedig, mely folyó hó 22-én, délután 4 órakor tartatik meg, az érdeklődő emberek már most is tisztelettel meghívjuk. Debrecenben, 1909. december 15-ikén. Hazafias üdvözléssel: a Siketnémák Gyámoltó Egyesület igazgató tanácsa.

* **Az angol club** ez uton értesíti t. tagjait, hogy mai összejövetelét a Kereskedelmi Csarnok (Arany János u. 2.) kis termében fogja megtartani.

* **Új szer a vérzés elállítására.** Sérüléseknél, elsődrendű, fontos szerepe az orvosnak a vérzést elállítani, mert ezen fordul meg az élet. Az orvosi tudomány hosszú idők óta a legkülönösebb, vérzést csillapító szerekekkel foglalkozott és legújabbán két párisi orvos rátalált egy új szérumra, amelyet már egyes vérbajoknál gyógyszerül lehet használni. Vizsgálódásukban az a tapasztalati tény vezette őket, hogy az egészséges ló vérenek megvan az a sajátosága, hogy a vérzésnek gátat vet és a sebgyógyulását elősegíti. Hogy az orvosi tudomány előzőleg nem használta ezt, annak oka abban rejlett, hogy az anyagot nem tudták elég gyorsan, friss és csiramentes állapotban előállítani. Robert és Chody, a feltalálók módszere éppen abban áll, hogy a ló vérből készült szérum azonnal — száraz állapotban — használható. A szérumnak ugyanis megvan az a tulajdonsága, hogy vízben oldva, visszanyeri a vér összes hatóanyagát. A szert kipróbálták nagyobb operációknál, foghuzásnál és minden alkalommal kitűnően bevált. Belső vérzéseknél, mint azonnal ható gyógyszert, 1—2 grammos adagokban sikerrel rendelték.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Baranyi Sándor ref. 52 éves, Sarkadi Ferenc r. kath. 57 éves, özv. Némethi Józsefné ref. 54 éves, Király István baptista 12 hónapos, Kovács Mihály ref. 54 éves.

* **Elszabadult osikó.** A nagyerdő háta mögött lévő Brunner-féle tanyáról elszabadult egy másfél éves, piros pejtű csődör, bilyogtalan. Aki visszaviszi, vagy nyomra vezet, jutalomban részesül, Borz utca 5. sz. alatt.

* **Köszönet.** Mindazon rokonok, jó barátok, valamint a cipész társulat tagjai, kik felejthetetlen kis fiunk temetésén részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni szívesek voltak, ezúton fogadják hálás köszönetünket. Rátkay Imre és neje.

* **A Néptakarékpenztár** mint szövetkezet, **Piac utca 75. szám alatt**, heti biztossítással kapcsolatos hosszú lejaratu kölcsönöket nyújt.

* **Alkalmi vétel folytán** hihetetlen olcsó árért ajánlok perzsaszőnyeget. Bányai Mihály, Széchenyi u. 28. sz. Régiéket becserelek.

* **Taifun dráma,** könyv alakban megjelent, Antalffy Józsefnél kapható. Telefon 612.

* **Tombola tárgyak** rendkívüli olcsók, csakis a „Budapesti Korona Áruház“-ban, Piac utca 19. sz.

* **Urasszonyok figyelmébe.** A karácsonyi ünnepek alatt sok gondot okoz, hogy milyen finom sütemények, torták, fagyaltok és parfaik kerüljenek az sz-talra. Azok az urasszonyok, akik gondtól, fáradságtól akarják megkímélni magukat, sokkal olcsóbban kapják meg a legfinomabb kalácsokat, diós-mákos patkókat, mintha otthon készítenék, ha megrendelik Josth Ferenc cukrászdájában (Előbb Budai) Egyháztér 9. Ahol az ünnepekre kalácsok, diós-mákos patkók, fagyaltok, parfaik torták, sütemények megrendelhetők s bármely órára pontosan hazaszállíttatnak. Ugyanott karácsonyi ajándékok, a legfinomabb cukorkülonlegességek s pompás karácsonyfadiszek is olcsón kaphatók.

* **Mesés, szép kiegészítések,** övek, arcfátylak kaphatók Vidánál, városháza alatt.

* **Bámulatos olcsón** vehet most képes, mesés-könyvet, levélpapírt és más karácsonyi ajándékot Aczél antiquariumában.

* **Elegans nyakkendő** ujdonságok egy koronától öt koronáig **Lengyel Samunál**, Piac u. 43.

* **Megnyílt a Baba menyország!** **Kossuth u. 4. szám alatt.** Babáknak ingyen; papáknak, mamáknak olcsó pénzért! Csak rövid ideig látható!

* **Csoda szép színházi sálak** kaphatók Vidánál, városház alatt.

* **Ma a Nemzeti kávéház** az intelligens közönségnek a kedvelt otthona. Biliárd nappal 32, éjjel 40 krajcár. Minden este városunk kedvelt zenekara, Veress Tóni hangversenyez. Villamos világítás. Figyelmes kiszolgálás.

* **Papa, Mama, Baba, Mentse!** ingyen meglekinthető **Kossuth utca 4. szám.**

* **Kardos László** üzletében, Kossuth utca 9., az év végén szokásos alkalmi eladás megkezdődött, melyen a kiállított, kifogástalan árucikkek mélyen leszállított áron kerülnek eladásra. Egyuttal felhívom a t. közönség figyelmét karácsonyi ajándékokra, melyek kirakataimban és külön kiállításban is meglekinthetők.

* **Téli kötött áruk** gyári áron kaphatók Vidánál, városháza alatt.

* **Kalap-ujdonságok** s világhírű **Borsalino** és **amerikai kalapok Lengyel Samunál**, Piac utca 43.

FŐVÁROSI BAZÁR Simonffy-utca 1.

Vihar előtt.

**Az új darabant-világ.
Az ellenzék nagy harca.**

Budapest, december 16.

Viharos politikai események előtt áll az ország. A kormány ugyan azt hirdeti, hogy két hónapos indennitással megmenti az

országot a törvényen kívüli állapottól, ennek azonban már semmi hatása sincs az ellenzékre, amely a legádázabb harcra készül.

Igaz, hogy nagy meglepetést keltett a Kossuth-párt tegnapi határozata, amelyben csak a normális szükségletet, az állami tisztviselők fizetését biztosítja, de a Justh-párt még ezt is gyanakvással fogadja, mert a Kossuth-párt határozata korlátolt indennitást jelent.

Akik még nem adták föl a reményt, hogy az alkotmányos megoldás lehetséges, azok még a Lukács és Khuen holnapi kihallgatásáról is úgy vélekednek, hogy az a helyzet tisztázására vezet, mert Bécsnek be kell látni, hogy a megoldás csak nemzet vezéreinek javaslata alapján lehetséges.

Lukács László és Khuen gránicsár ma este kapták meg a császár meghívóját és nyomban Bécsbe utaztak, ahol még holnap reggel tanácskoznak és úgy mennek kihallgatásra.

Ma délelőtt Wekerle és Andrássy hosszasan tanácskoztak Gáll Sándor házelnökkel és Návay Lajos alelnökkel, a Ház holnapi üléséről, amely formális jellegű lesz csupán. Szombaton indul meg a vita és a kormány javasolja, hogy az indenniti javaslatot a Ház pénzügyi bizottságához utasítsák. Hétfőn nem lesz ülés, mert a Ház elnöksége Bécsbe megy tisztelegni. A legközelebbi ülés 22-én lesz és ha 10 órás ülések lesznek is, ez évben már csak 66 óra áll a kormány rendelkezésére, tehát kizárt dolog, hogy az indennity keresztül menjen.

Bár tagadhatatlanul nagy hatást keltett a Justh vezérlete alatt álló 48-as pártban a Kossuth párt tegnapi határozata, de azért lehetetlen őket leszerelni, mert a határozatban is korlátolt indennitást látnak, pedig ők még azt sem szavazzák meg. Nem fognak obstruálni ugyan, csak széles medrű vitát indítanak, mint Nagy Dezső alelnök mondta, aki lehetetlen és képtelen határozatnak tartja a Kossuth-párt állásfoglalását, amelyben meg is adják, de meg is tagadják az indennitást. Bizonyos, hogy a párt a szólásszabadság jogával mindenkép élni fog.

Ma este a Kossuth-párt új értekezletet tartott, melyen módosították gróf Bethlen István határozati javaslatát, még pedig olyképp, hogy tiltson meg a Ház a kormánynak minden utalványozást a tisztviselők fizetésének kivételével.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó“ háziszappana

A Főposta mellett Piacz-utca 34.

vásárolhat legolcsóbban

Női és leány felöltőket

Róza Lajos

vezetése
mellett

Bethlen gróf másik indítványát, hogy irjanak fel, hogy alkotmányos kormány neveztessek ki, mert e nélkül nincs törvényes rend az országban, vita nélkül elfogadták.

TÁVIRATOK

Gépkocsik összeütközése.

Berlin, dec. 16. A charlottenbergi uton a trónörökös gépkocsija a szembe haladó másik gépkocsival hevesen összeütközött. A trónörökös sértetlen maradt, de hadsége megrúgult.

Osztálysorsjáték.

Budapest, dec. 15. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyeremények sorsoltattak ki: 5000 koronát nyert: 77116. 3000 koronát nyert: 60729. 1000 koronát nyertek: 28453, 47400, 88104. 500 koronát nyertek: 3392 27118 38953 80483 90965 95404 104464. 300 koronát nyertek: 14593 18259 18780 25737 28717 30447 40864 43286 63917 64070 68632 73297 74398 92255 97818 103593.

HIREK

A vasutasok „Takarékosság” szövetkezete.

Letartóztatott tisztviselők.

A budapesti „Takarékosság” című vasutas hitelszövetkezetnél felmerült bajok miatt tegnap hallgatták ki a rendőrségen Finta József pénztárost és Szigethy Emil főkönyvelőt, akiket tegnap a rendőrség le is tartóztatott.

Findáról állítólag kiderült, hogy 1896. óta minden ellenőrzés nélkül pénztároskodott. Nagy visszaélés volt, hogy 1500 koronát is adtak pajtáskodásból élőkélő vasutasoknak, holott alapszabályszerűleg csak 50—60 koronát volt jogukban adni.

Amikor a régi főkönyvből átvezették a tételeket az ujba, akkor állítólag gyakran megesett, hogy egy nagyobb betét új könyvben már igen kicsire apadt. Egy 2500 koronás betét az új főkönyvben már, mint 1500 koronás tétel szerepelt. Amikor ez iránt a főkönyvelő Szigethyt megkérdezték, kurtán csak ennyit válaszolt:

— Kérem, ez tévedés volt.

— Amikor pedig az ezer korona fölül irányában érdeklődtek a pénztárosnál, annak ez volt a válasza:

— A pénztárnak soha nem volt fölsége.

A rendőrségen különben jelentkezett két vasutas, aki a Takarékoságnál elhelyezett több ezer koronát. Van könyvecskéjük a betétről, de a szövetkezet könyveiben nyoma nincs a betétnek.

A belga király haldoklása.
A Magyar Távirati Iroda brüsszeli értesülése szerint, amelyet tegnap este féltizenegy órakor adtak ki, az orvosok által háromszori, több óráig tartó tanácskozás után kiadott bulletin megállapítja, hogy a király állapota a tegnapi nap folyamán némileg javult. Ma reggel ez a távirat érkezett: Bár az orvosok megállapították, hogy a király az éjszakát jól töltötte, reggel 4 órakor ismét tanácskozást tartottak, amelynek eredménye még ismeretlen. A tegnapi est folyamán a király állítólag többször elájult.

OSARNOK.

Eljön még az Isten!

Irta: Szücs Jenő.

(Folyt.)

Azzal kisietett a fiától. Egyenesen az ebédőbe ment, a hol gyorsan elfogyasztotta theáját és cigarettára gyújtott, hogy annak gondolatérlelő füstje mellett kieszeljen valami elmés riposztot, a melylyel a Bakosók vágását méltóképpen tudja viszonzni. Ugy, hogy az az elbizakodott familia beleszedüljön...

IV.

A Babarczy báró féktelen gyüloklődésének tulajdonképpen nem volt reális alapja. Inkább érzelmi motivumokban gyökerezett. Azért volt olyan makacs és kiirthatatlan. Józan rábeszéléssel nem lehetett hatni rá. Az érvek, okoskodások visszapatantak róla. Szinte úgy látszott, hogy nincs hatalom, a mely lelkét ebből a sötét tengerből a kiengeztelődés enyhe forrásai felé tudná terelni. A családi tradíciók fényes, de hideg tűzénél tetszelgő lelki hiúsága szédítette bele ebbe a mámorhoz hasonlító érzelmebe, a melyből nem tudott, de nem is akart kijózanodni. Az arisztokratikus hajlamok tulajdonságát ma már, a mi korunkban, bátran lehet betegségnek nevezni. Jó szerencse, hogy a demokratikus irányzat hatalomra vergődése erős ellenszélül szolgál s mágnsaink soraiban mindinkább ritkul e betegség képviselőinek egy időben oly tetemes száma.

De Babarczy báró nem akart megtérni. A kor szelleme valahogyan átsapott a feje fölött s szárnya suhogása érintetlenül hagyta a lelkét. A születési előjogokra büszke arisztokrata megcsontosodott alakja maradt, a ki hagyományoszerűen távol tartotta magát a polgári elemmel való bizalmasabb összekeveredéstől. Az exkluzivitás jégpáncélba szorított mumiája, a ki ösztönszerű lenézéssel viseltetett a polgári foglalkozások an tengődők falanxai iránt. És miért? Erre felelet nem volt. De nem is jutott abba a helyzetbe, hogy valamikor ez a kérdés betolakodjék a gondolatvilágába. Itt megszűnt rá nézve az okoskodás, itt csak elv és vak meggyőződés tátongott feléje, a melyet neki követnie kell.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

EGY arcfátyol elveszett. Megtaláló, 1 forint jutalom ellenében Péterfia 79-re hozza.

EGY skót juhászokutya, róka színi, hosszú szőrű, elveszett. A megtaláló, vagy nyomra vezető illő jutalomban részesül, Miklós-utca 51. sz. alatt.

Egy utcai és udvari szobából álló lakás melékkelhelyiségekkel minden órán kiadó értekezhetni Miklós-utca 23. sz. 5998

Fűszer-üzlet bérbeadása.

Hajduszoboszló legforgalmasabb helyén, a Vasut utcán, Kerekes Kálmán 20 esztendő óta fennálló, jömeneteli fűszer, osemegé, déli-gyümölcs s mindenféle élelmiszer-üzlete betegség miatt, kedvező feltételek mellett, azonnal, több évi időtartamra haszonbérbe kiadó. Van hozzá korlátlan italmérési jog, trafik, hentesi jog, fiakker-üzlet, nagy üzlethelyiség, jó lakás, pince, szinek,   ólak, tágas udvar.   Értekezhetni a tulajdonossal.

Szabás, varrás és minta rajzolásból

alapos oktatást nyernek intelligens hölgyek özv. Knotty Kovácsné Silya Gabriella női szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás szeptember 15-től bármely napon, reggel 9-től 12-ig, délután 2-től 5-ig.

Kossuth-utca 45. szám alatt. Egy tanfolyam 3—4 hónapra terjed s a tanító a beiratás napjától számítatik. Bentlakó növendékek felvétetnek.

A

BORSOS-féle

HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajjapoló szer. Hatása bámulatos. Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. Nőteti a hajat és nem változtatja annak színét.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZENBEN.

Donogán és Somossy

cézgnél, Kistemplom bazár

Debrecen.

Megkezdődött a nagy

„karácsonyi vásár”

Elsőrendű áruk

kerülnek eladásra leszállított áruk mellett

A Piac-utca közelében nagyforgalmu utvonalon álló hivatalnak is alkalmas

emeletes ház eladó.

A tulajdonos elfoglaltsága miatt szivességből felvilágosítást ad

Dr. Nagy Lajos.

ügyvédi irodája 2151

Darabos-utca I. sz.

!! Eladó lovak !!

Két magas sötét pejló, kanca és herélt, ugy háti, mint kocsilónak igen alkalmas, elköltözés folytán

azonnal eladó.

Értekezni és megtekinteni
Rákóczi-utca 7. szám
alatti istállóban. 2150

Eladó lovak

Eladó lovak

Nagy Lajos Hirdetési Nagyvállalata Csapó-utca 13.

Nagyon olcsó árért eladó
szép ház hizlalóval
és szöllővel!

Óriási nagy telekkel!

Teljesen új és szín tiszta csertéglából épült és cseréppel fedett épület, mely magában foglal két szobás lakosztályt, mellékhelyiségekkel, jó vízi kut. Van továbbá az udvarban remek berendezésű hizlaló 150 darab sertés részére, két cserepes magtár, góré stb.

Van ám még vele 640 négyszögöl 9 éve termő kitünő karban tartott szőlő és az egésznek az ára mindössze csak

négyezer forint!

Ezen remek fekvésű és kitünő levegőjű ingatlan az Olajfűtő mellett levő Kónyatelepen 31 szám alatt van, szomszédja dr. Weisz Bernát ügyvéd ur, tulajdonosa pedig özv. Kozma Józsefné asszony, aki ugyanott lakik. 2140

Különböző fajborok.

Rizling, Kövidinka, Burgundi, továbbá

érmelléki borok

nagyban megrendelhetők. Értekezhetni

Dienes Barna 2147

tulajdonossal. Széchenyi-u. 46 sz.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-utca 13. szám.

Kik akarnak egy remek,
olcsó, kis új házat venni?

Vétkezik aki meg nem tekinti.
Ára 500 forint!
A megvételhez 300 forint készpénz elegendő! 2132

Teljesen új cserepes épület, van rajta két szoba, konyha, sertésöl és jóvizű kut, 300 négyszögöl szép nagy telekkel, lugas szőlők és gyümölcsös, 67 db nemesített gyümölcsfa.

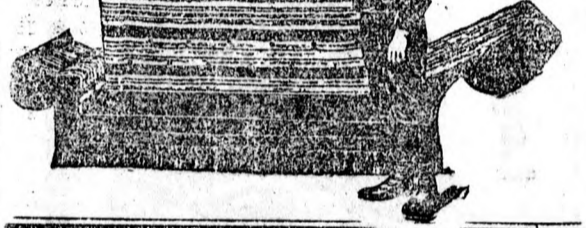
Ezen ház az ifj. Bundi Gábor ur és neje tulajdona, van pedig ezen kedves szép ház a Csapókert melletti Gerébi telepen, a harmadik utcában 3. sz. alatt, épen a sarok melletti ház.

Szántó Zsigmond

modern kárpitos és díszítő
Debrecen, Flac-utca 63. sz. (az udvarban).

Elvállal minden e szakmába vágó a legkényesebb igényeknek is megfelelő munkát. Jó munkáért több kitüntetés.

Patent Unicum
éjjel ágy, nappal dívány.

MIKLOS EMIL

TŰZIFAKERESKEDŐ

JÓKAI-UTCA 28. SZÁM ALATT.

Pontos kimérésben és legjutányosabb árban házhoz szállít kitünő elsőrendű száraz

tűzifát.

Megrendelések Nagy Samu dohány-tőzsdéjében (városház épület) és a máv. fűtőháza mellett levő tűzifa raktárában. Telefonon eszközölhető. 1942

Telefon 733. szám.

SZABÓ LAJOS FIAI CÉG

divatruházában leszállított árak mellett a

Karácsonyi vásár

folyamatosan van.

Sport-flanel eddig 24 krajcár, karácsonyi ára **17 kr.**

Velour-Velez eddig 36 krajcár karácsonyi ára **26 kr.**

Mosó-delain eddig 42 krajcár, karácsonyi ára **26 kr.**

Francia-delain eddig 85-90 kr. karácsonyi ára **50 kr.**

115 cm. Angol-szövet eddig 80 krajcár karácsonyi ára **50 kr.**

110 cm. Divat-szövet eddig 160 krajcár karácsonyi ára **90 kr.**

Ruhaselymek eddig 2-3 frt karácsonyi ára **1 frt.**

A többi föl nem sorolt mintázott, különféle egyszínű kelméknél 40-50%-os árengedmény.

Bosznay J. és Társa

divatruházában a nagyszabásu

Karácsonyi

! vásár !

megkezdődött.

Minden vevőnek érdekében áll az

50%-al leszállított

Ruhakelmék, Selymek, Mosóárak

:: Óriási halmazát megtekinteni. ::

Különösen feltűnést keltenek jó minőségük és rendkívül olcsó árúkaál fogva:

Francia delinek	43 kr.
Bluz és Ruhaselyem, több ezer méter	65 kr.
Gyapju ruhaszövetek	39 kr.
Flanell ruhaszövetek	26 kr.
120 cm. Csikos Divatszövet	98 kr.
Francia flanell, tiszta gyapju	65 kr.
Selyem Batiszt, új mintákban	33 kr.
Mosó Delin	26 kr.

Szövet-, Selyem- és mosómaradékok

rendkívül leszállított árakban

Mintákat vidékre készséggel küldünk.

Bosznay J. és Társa

Divat és szőnyegruházában 2103
Debrecen, Kossuth-u. 5.

KARÁCSONYI

és alkalmi ajándék tárgyak 2072

Füstös Dezső

előnyomda és kézimunka üzletében
Debrecen, Piac-utca 12. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk. Ha a szükséges postabélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

IFJU jogász urinó ismerettségére vágyik. Levelet „Szomjazni“ jeligére főposta poste restante. 5991

AJÁNLAT.

HA rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látszerészhez Debrecen, Piac utca 63. 5898

Két szobás udvari lakás verandával mellék-helyiségekkel Január 1-ére kiadó. Nyomtató-utca 22. 5969

Kiadó nagy bálhelyiség Főterhez közel, újonnan épülő házban, (Széchenyi-utca elején) nagy modern üzlethelyiség, lakással kiadó, esetleg hosszabb időre. Bővebbet a Széchenyi utca 1 b. ügyvédi irodában. 5967

EGY utcai butorozott szoba külön bejárattal kiadó, Rákóczi-utca 7. 5959

EGY kő istálló közel a Főterhez kiadó. Ertekezhetni Deák F.-u. 12. 5956

EGY elegánsan butorozott szoba kiadó Piac-utca 79. 5909

HASZNÁLT butorokat vesz és elad Kónya József asztalos. Pacsirta-utca 27. sz. 5907

DISZNÓLÉSHEZ a legjobb rizst, fűszereket, hóhéher sőt, naponta frissen, villanyerővel darálva kaphatja Királynál, Degenfeld-téren, hol 1 Kg. mazsola 43 krajcár. 5844

28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 5750

PRINCESS és directoir fagonhoz a legjobb szabású miederek olcsó árban Benyáts Emilnél kaphatók. 5751

AROMÁS és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félegyháznál. Villany üzemi kávé pörkölte a kirakatban, Piac és Miklós-u. sarok. 5749

FÉSU, Manikur és parfüm kassettek, nagyon szép választékaan kaphatók Stern József és Testvére kefégyár r.t. városi raktárban Piac-utca 22. 5670

HARASZT és Plush gyermekkabátok, sapkák, fejkötők, gamasnik, schalak leszállított áron kaphatók Márton Gyula üzletében Piac-u. 9. Uj harisnyák kítése és fejelések ellögdátnak. 4247

EGY magános asszony ajánkozik takar tani és mosni. Csillag-u. 24. sz. 5987

EGY csinosan butorozott szoba kiadó esetleg teljes ellátással. Szentanna-u. 58 szám. 5983

Egy utcai és udvari szobából álló lakás mellék-helyiségekkel minden órán kiadó értekezhetni Miklós-utca 26 sz. 5998

KERESLET.

TANULÓNAK jó családból való megbízható, ügyes fiú a „Debreceni Újság“ nyomdájába azonnal felvétetik.

Egy szoba előszoba a Piacon irodahelyiségnek bérbe kerestetik. Címét a kiadóban sziveskedni leadni. 4850

Női és divatüzletbe fiatal szolid leány pénztárhoz felvétetik, írásbeli ajánlatok „Divat üzlet“ cím alatt a kiadóba kéretnek. 5977

Jó munkás fodrászsegéd azonnal beléphet Szikszay Aladár üzletében Attila-tér. 5996

Házmester felvétetik Hatvan-utca 59 sörrel-tár. 5998

ELVESZETT tegnap este Mester utca végétől a Kötőgátig terjedő uton egy uti bőrönd, megtaláló 100 korona jutalomba jutalomban részesül Piac-u. 59 szám alatt a házmesternél. 5994

HÁZVEZETŐNŐ ki a háztartásban teljes jártassággal bír, helyben állást keres. 5995

IRNI olvasni tudó lány azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalba. 5993

ELADÁS.

HARISNYAKÖTŐGÉP Stiriya 10 szám, kettő olcsón eladó. Arany János-utca 15 szám. 5973

EGY hegedű vonó és hur nélkül eladó. Postakert 5., 3-ik lakás.

BETEGAGYHOZ való asztal vasszerkezettel lámpatartóval és egy író asztal olcsón eladó. Postakert 5 szám, 3-ik lakás az udvarban. 5720

Házhelyeknek kiválóan alkalmas terület a Ferenc József uton eladó. Bővebbet Széchenyi-utca 14. sz. 5939

DÖMB-UTCA 20 sz. házam két nagyobb lakással, melyek egyike modern, eladó. Dr. Ujlaki Hugó ügyvéd, Piac-utca 63. Telefon szám 152.

FODRÁSZ üzlet más vállalat végett azonnal is eladó. Cím a kiadóba. 5992

Csemegeszőlőt legnemesebb téli fajokban muskotálylival 5 kilót 4 koronáért, remek szép finom almát vagy körtét 3 koronáért, vékonyhéjú diót vagy óriás bi set 2 és fél koronáért, óriás gesztenyét vagy lédús citromot 2 koronáért szállít Müller L. gyümölcskivitelé Kiskunhalas

Egy fajtisza patkányirtó foxterier olcsón eladó József k. herceg 12.

Karácsonyi ajándék tárgyak

Legjobb órák

Legszébb ékszererek

Nagyválasztékban. Jótállással.

Kurián Gyula óras és ékszerész

Debrecen, Piac utca 42.

KUBEK SANDOR

GYÓGYSZERTÁRA A „MEGVÁLTÓ“-HOZ
DEBRECEN, Tiszapalota.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, a

Tóth Béla ur

„Meváltó“-hoz címzett, Debrecenben a Tiszapalotában levő gyógyszer-tárát folyó hó 16-án tulajdonjoggal birtokomba vettem.

Kiváló tisztelettel

Kubek Sándor,

gyógyszerész
Debrecen, Tiszapalota.

Szebbnél-szebb

karácsonyi ajándék tárgyak

kiállítása:

**Kaszanyitzky
Endre** főtéri üzletében.

HALÁT

az ünnepekre már előjegyezhető
legolcsóbb napi ár mellett

Deutsch Lajos

fűszerkereskedő, Piac-utca 38.

Szép

kedves

és értékes

Karácsonyi

ajándékokat

mesés olcsó árban

Rose Dezső

ékszerésznel

vásároljunk

Debrecen, Piac-utca 55.

Kegyeskedjék a kirakatot megtekinteni.

Nagy Lajos hirdetési nagyvállalata
Csapó-u. 13.

**Egy rettenetesen
olcsó ház!**

Nagyszerű vétel! Ottfog elhaladni a villanyos! Kettő levegő!

Ára 1800 forintra van feladva!

Kevés pénz kell hozzá!

Istálló is van rajta 10 lóra! Nagy telek!

A telek nagysága 291 négyszögöl, ráépítve cserepes épület, mely magában foglal két rendbeli egy szobás és egy

rendbeli két szobás lakosztályt mellék-helyiségekkel együtt. Van külön nyári konyha és két istálló körülbelül 10 lóra!

Van pedig ezen nagyszerű vétel a Csapókertben Kinizsi utca 38 szám alatt tulajdonosa Szabó Józsefné asszony és ára minősze 1800 frt. 2141